

[Afghanistan Digital Library](http://afghanistandl.nyu.edu/)

adl0082

<http://hdl.handle.net/2333.1/98sf7m4x>

This is a PDF version of an item in New York University's Afghanistan Digital Library (<http://afghanistandl.nyu.edu/>). For more information about this item, copy and paste the "handle" URL above into a web browser.

When referring to or citing this item please use the "handle" URL and not this document or the URL from which you downloaded it.

All works presented on New York University's Afghanistan Digital Library website are, unless otherwise indicated, in the public domain. The images available on this website may be freely reproduced, distributed and transmitted by anyone for any purpose, commercial or non-commercial.

NYU Libraries, Digital Library Technical Services, dlts@nyu.edu

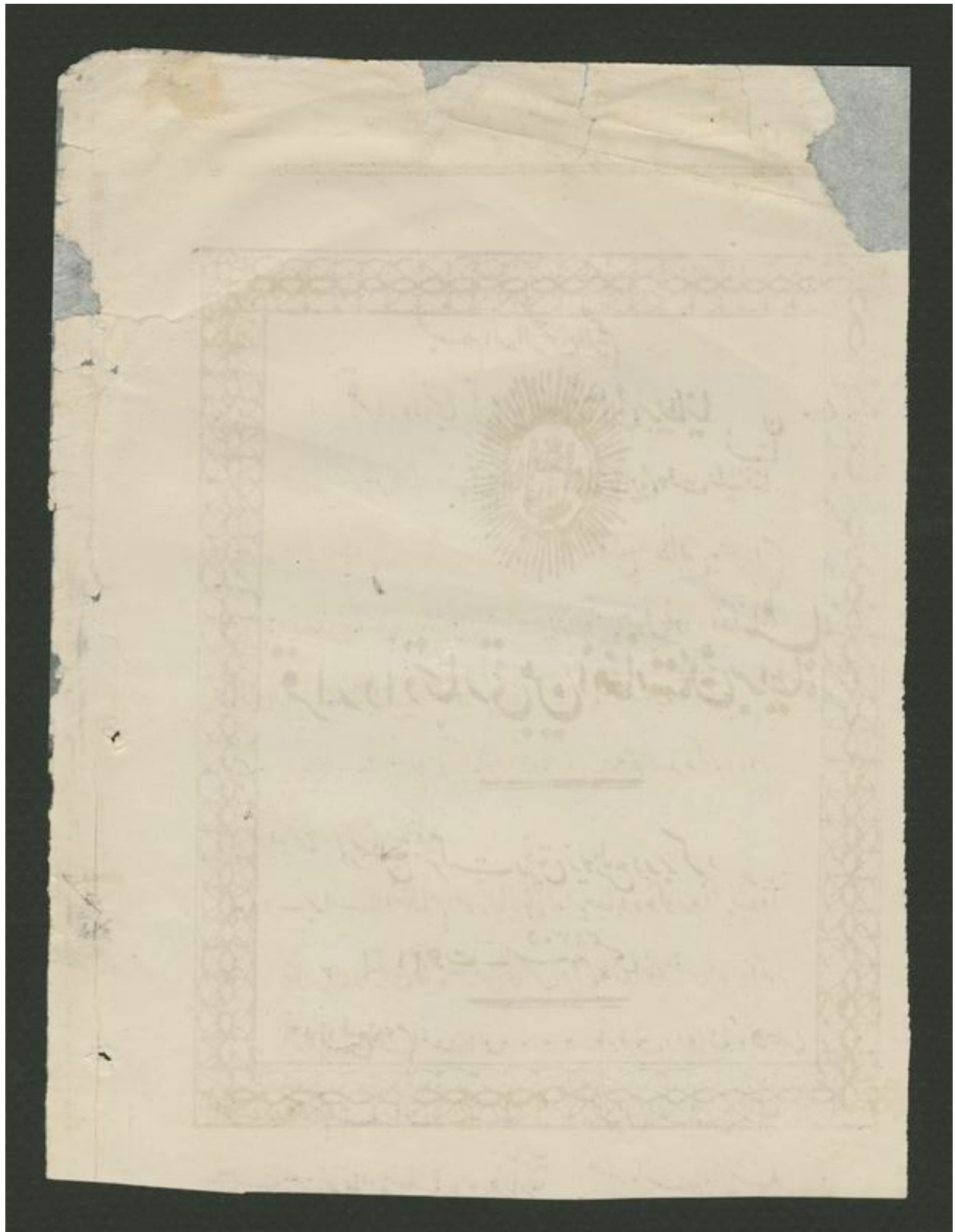

قرارداد تجارتی بین افغانستان و بریتانیا

در مطبع شرکت رفیق زیو طبع در برکد

۲۱ حوت - ۱۳۰۵ شمسی

تعداد طبع دوم (۵۰۰ طبع)

بسم الله الرحمن الرحيم
 قرار داد تجارتی بین افغانستان و بریتانیا
 از آنرو که در ماده دوازدهم معاهده منعقد فیما بین دولت علیّه افغان
 و دولت بهیئہ بریتانیا، مورخہ بیست و دوم نومبر سنہ ۱۹۲۱ء مطابق بہ سی ام
 عقرب سنہ ۱۳۴۰ ہجری شمسی، دولتین عالیستین عاقدین قبول نموده اند کہ عاقد
 دولتین برائے مذاکرات انعقاد قرار داد تجارتی مقرر شوند۔
 الف۔ برائے تنظیم امور یکہ برائے اجراء مقاصد مذکورہ مادہ
 ہم معادہ مزبورہ لازم میباشد۔
 ب۔ برائے انتظام امور تجارتی کہ در معادہ مذکورہ ذکر شدہ است
 بنا برین دولتین عالیستین اشخاص ذیل عاقد خود مقرر نموده اند۔
 از طرف افغانستان از طرف بریتانیا
 آقا غلام محمد خان وزیر تجارت میجر جان الیسیس بریٹ
 آقا رفیع محمد خان مستشار خارجہ مشیر الملک

افغانستان
 بریتانیا

تا امور مذکور فوق را تحت غور و بحث آورند، و نیز آنها را مختار
 میسازند که امور تجاری که علاوه از ماده نهم معاهده دوتین در دیگر مواد
 معاهده مزبوره مذکور میباشد آنرا نیز تحت غور و بحث آورند، و قرار داد تجاری
 را که محتوی بر جمله آن امور نیست که برای تعمق مذاکره آن نمایندگان
 مذکور را مختار قرار داده شده منعقد نمایند، اینداعایندهگان مختار مذکور
 فوق بعد از اجتماع در شهر دارالسلطنه کابل و متالعه و مبادله اعتمادنامه ها
 خود و اذیل را قرار و اتمام نمودند.

ماده اول: - اموالیکه به ترانزیت هندوستان برای داخل شدن
 با فغانستان مطابق بمواد ششم و هفتم عهدنامه بین الدولین فغانستان
 و بریطانیا مورخه ماه نوامبر ۱۹۲۱ ع مطابق بامه عقرب ۱۳۴۱ هجری
 طالب و حائز منفاد باشند، باید از سه راه ذیل بهر کر آمیکه
 مطلوب باشد از سرحدات هندوستان بگذرند.

(۱) راه پشاور - خیبر - طورخم

(۲) راه تھمسل - پاره چنار - پیوا

قاعه جدید

ماده دوم: - طریق العمل در خصوص ترانزیت مال دولتی افغانستان که
در ماده هفتم فقره اول عهدنامه افغانستان و بریتانیا مذکور است
و آن مال دولتی حصول مفاد ماده مذکوره را حائز و طالب است
در ضمیمه (الف) این قرارداد در مرقوم است .

ماده سوم: - طریق العمل در باب اموال تجار قبیله افغانی که در خصوصشان
مفاد ماده هفتم فقره دوم معاهده مابین بریتانیا و افغانستان
مطلوب میباشد، در ضمیمه (ب) این قرارداد در مرقوم است
ماده چهارم: - حکومت افغانستان متعهد است، که تعداد کافی
جات نظامنامه گمرکات در جمله اوامر و ابلاغ که باعث تغییر جدول
مذکور باشد، یا بطور دیگر تاثیر تجارت فیما بین افغانستان و کابل
همه از دولت بریتانیا داشته باشد براساس وزیر مختار بریتانیا
در کابل بدهد. و همین طور حکومت بریتانیا متعهد است که تعداد
کافی از پنچین نوع جات نظامنامه گمرکات در جمله اوامر
و ابلاغ سلطنت متحده بریتانیا را براساس وزیر مختار افغانی
در کابل بدهد و تعداد کافی از پنچین نوع جات نظامنامه

مادہ پنجم :- این قرار داد تصدیق خواهد شد، و در عرضہ دو ماه از تاریخ
امضای قرار داد مذکور نسخہ های مصدقہ آن در لندن
تعالی خواہند شد، بعد ازیک تصدیق یافت فوراً
تحت اجرا آید، و تا معاد برقراری معاہدہ بین
بریطانیاد افغانستان کہ بتاریخ بیست دوم نومبر ۱۹۲۱
مطابق بہی ام عہد بہ تہجری شمس عقد گردیدہ
دوام خواہد داشت .

تحت

این پنج فقره مواد کے کہ درخصوص آن تجسیرات
فوق مذکورہ و مواقعہ شدہ و نمائندگان مذکور فوق قرارداد
ہذا را منظور نموده و دو نسخہ بزبان انگریزے و فارسی نوشتہ
کہ ہر یکی آن بزبان متعلقہ خود امضاء مہر گردیدہ ، حق مساوی
دارند ، و نمائندہ ہائے طرفین اصل نسخہ ہائے قرارداد مرتبہ

با هم تبادل نمودند .

در کابل تکمیل یافت . تحریر فی یوم سه شنبه پانزدهم جوزا سنه

هزار و سه صد و دو هجری شمسی ، مطابق به پنجم جون سنه هزار و

نه صد و بیست و سه عیسوی

محل امضا نمایندگای بریطانیا

محل امضا نمایندگای افغانی

میر جان الدیسیس بریت

غلام محمد خان وزیر تجارت

مستر ولیم واکر مند

قیص محمد خان مستشار امور وزارت خاجیه

محل امضا وزیر امور خارجیه انگلستان

ضمیمہ الف

قواعد برائے انجمن اشیائیکہ مخصوص برائے دولت افغانستان
بلتادیہ محمول گمرک، از خارج ہندوستان آوردہ میشود.

مراعات گمرک کہ تحت مواد ششم، ہفتم معاہدہ فیما بین دو تین
عالمیتین افغانستان و بریطانیا، منباب رسم گمرک اموائیکہ در بند
بریطانوی ہند برائے دولت افغانستان از خارج آوردہ میشود
و فوراً روانہ افغانستان میگردد منظور شدہ است در خصوص
حصول آن مراعات طریق العمل مندرجہ ذیل اختیار کردہ خواهد شد.

قاعدہ اول

اموائیکہ ملک دولت افغانستان میباشد، بوقت ورود در بند
واردہ ہند باید بقرار سے کہ در قانون رسوم بحری مذکور است سیما
اش گرفتہ مال را بیرون کردہ شود، لکن انجمن مال از تادیہ محمولیکہ تحت
نظام گمرک واجب الادا باشد مستثنی است، در صورتیکہ چار
نظام گمرک

۴
 قونسل افغانی، یکاقدام دیگر اجتناف حکومت افغانستان امضایافته پیش کرده
 که تصدیق نماید مال مذکور ملکیت دولت افغانستان است، و براسه کما
 یاسه عامه افغانستان مطلوب است؛ بیکه براسه انحصار دولتی، و تجارت
 حکومتی، و نیز مال مذکور قرار امر حکومت افغانستان بطرف خاک افغانستان
 فرستاده میشود، درخواست فرور بر توضیحات قسم و مقدار قیمت مال،
 و نیز بکدام یکی از راههای مقرر ذیل حمل و نقلش مطلوب است
 مشتمل خواهد بود.

(۱) راه پشاور - خیبر - طورخم -

(۲) راه پهل - پاره چار - پیوار -

(۳) راه چمن - قلعه جدید -

قاعدہ دوم

در جمله صورتهائی که بفرانچیزین درخواست اذخالی مال بلاتادیه
 محصول گمرک، در بنادر هند منظور است - باید اولاً در اداره گمرک،
 یا بمقام دیگر که که آنرا مدیر گمرکات معین کرده باشد، براسه تصدیق
 آورده شود. اگر مال از نه عارضه که در شانه نشانی

قبل از حمل و نقل بایست گمرانی افسر نظارت گمرک بهر گمرک مهر شود.

قاعدۀ سوم

بعد از تکمیل دستور العمل اداره گمرک، مدیر گمرکات و دفاتر جات

سواد آن درخواست را که در صورت (الف) معین شده است بام

افسر گمرکات سرحدی بریطانیا که مأمور برائے انچنین کارهاست و یک

نسخه درخواست فرزور را که کلاً تسوید شده باشد بام شعبه تجارتی حکومتی

مهندسیل ینماید.

قاعدۀ چهارم

مأمور گمرکات سرحدی بریطانیا بعد از مطمئن شدن از ملاحظه خود

در خصوص شناسائی آن مال در یک نسخه صورت (الف) که بام او فرستاده

شده است تصدیق ینماید، که آن مال بطرف خاک افغانستان بهمان

صورت که از بندر وارد شده نقل شده بود وارد شده، یا سرد و باره بار بسته و مهر

شده، و نسخه مذکور را واپس به مدیر گمرک متعلقه اودا رسال ینماید، و دیگر نسخه سواد

نیز بطریق فوق تصدیق شده بام وزیر مختار بریطانیا در کابل، یا بام کدام

نیز سر مأمور گمرکات سرحدی بریطانیا در کابل، یا بام کدام

جدول الف

نمره مسلسل جدول مال از طرف قونسل یا اجنت افغانی

نمره مسلسل اداره گمرک

مرسل مرسل الیه

دوستدار شرف این درخواست را دارد که مال مندرج ذیل را

که بنذر ریعه چهار ... ارسال شده است که بتاریخ بمقام

رسیده است، و توسط تجاران برداشته میشود، که بلا ادا

محمول اجازه داخل شدن داده شود، تصدیق می نمایم که این مال ملک

دولت افغانستانست، و بر اے کار با اے عامه افغانستان مستطو

و مال مذکور بر اے انحصار دولتی، یا تجارت حکومتی نباشد، و تحت حکم

آن دولت از راه بطرف افغانستان ارسال میشود، و این مال قبل از

عبور یافتن از سرحد، از نظر مامور گمرک سرحدی بریطانیا، یا منصفه ایراکه مامور

مذکور معین نباید خواهد گذشت. امضا

تاریخ قونسل افغانی یا دیگر اجنت افغانستان

نمره مسلسل	نمره علامه	کیه	بار یا	مشمول	قیمت

تسلسل جدول الف

برای اندراج در اداره گمرک

نمره اعلان عامه ادخلات

نمره قیام بل ادخلات

شناخته شد، که تمام مال باستثنای آن که بطور مبین قابل

شناختن است، زیر نظارت من مهر شد.

ناظر گمرکات اداره گمرک

تاریخ

بلا محمول گمرک اجازه داخل شدن داده شده.

مدیر گمرکات

تصدیق میشود که مال متذکره فوق
همانصورتیکه از بند و اردو اسباب گمرک بود

بطرف افغانستان نقل کرده شد
یا بعد از آنکه دو بار بندی و مهر گردید.

تاریخ مامور گمرک سرحدی بریطانیا

ضمیمہ ب

قواعد برائے تادیب واپسی محصولات مال التجارہ کہ بہ ترانیت
ہندوستان افغانستان میگذرد۔

(۱) طریق العمل بادرگمراکات۔

قاعدہ اول

بحالیکہ مال برائے عبور افغانستان در ہندوستان
وارد شود، باید کہ صاحب مال، ویانہ طرف صاحب مال بہر کس اجازہ
نماید، بوقت داخلہ باورگمراکات، مذکور

الف: — بیان کند کہ آن مال برائے انجمن عبور یافتن است۔

ب: — وگدراگاہ راہ نامے مخصوص ذیل را آشکار نماید کہ از
کدام یکی از انہا مال عبور میکند۔

(۱) راہ پشاور — خیبر — طورخم۔

(۲) راہ تہل — پارہ چارہ — پیوارہ۔

(۳) راہ چین — قلعہ جدید۔

قرارداد تجارتی

ج :- محصول را بطریق نظم منامه مگر کت تازیانه کند .

د: - انظار نماید کہ آیا دایمی محصول اموال خود را به بندر گاہ واپس
میگیرد، و یا بکدام خزانه قریب ترین سرحد .

تقاعد دوم

تجمل شراطیکه در قاعده اول مذکور هستند، همان مال را مهر
گمرخانه برطانوی زده بمعه اصل بیجک بعد ملاحظه و تکمیل کردن بآلک
می شود؛ و دودم و سوم نسخه سو همان بیجک را مدیر گمرکات به صاحب
گمرکات سرحدی برطانوی بمنتها ریل میفرستند.

قاعده سوم

برائے استرداد محصولیکہ مطابق بقاعدہ اول فقہرہ (ج)،
تادیہ شدہ، صاحب مال یا ایجنٹ آن بدیر مگرک یا باغ خزانہ
سرحدی کہ صاحب مال تحت قاعدہ اول فقہرہ (د) اظہار نموده

سے رہنے کے لیے آج

خداداد تجارتی ۵۰۰

الف: — با مضای منصبدار گمرکات برطانیه یا ناظمین در سرحد
باینطور رسیده باشد که مال مذکور در بروی مامور افغانی از
سرحد عبور یافت.

ب: — و هم مامور افغانی امضا کرده باشد که مال بنجاک افغانستان
برای تادیه محصول رسیده است.

قاعدۀ چهارم

تفصیل مال این رقم که درین قسم یکپا مذکور باشد، در یک کتاب
ملفوظ که برای همین مطلب مخصوص باشد، در گمرکات برطانیه
درج خواهد کرد.

(۲) طریق العمل بنهله یل نزدیک سرحد.

قاعدۀ پنجم

چون دوم و سوم نمرجات یک از مدیر گمرکات برطانیه بدست
مامور گمرکات برطانیه برسد، نهم دوم را پیشتر خود نگه میدارند و
سوم را بنایب خود بمرحد خواهد فرستاد.

خداداد تجارتی
۵۰

قاعده ششم

براین رقم مال که در قهتهای ریل برسد، و دوباره باران
 نخواهد، در جای پارساخن که در پشاور و تهل و چین مقصد رسیده است
 باید صاحب مال یا ناسخه اش بیارد و در آنجا مقصد اگر گمرکات سرحدی
 برطانیه یا نائب آن که مامور آنجا است، مال را بمطابق نقل الیچک
 دیده همراه نسخه دوم آن یچک که از بندریا و رسیده باشد مقابله خواهد نمود
 اگر موافق صحیح و سالم بودند و مال مطابق توضیح یچک میتین باشد، مامور
 مذکور گمرکات سرحدی برطانیه زیر نظارت خود مکرراً بسته و مهر کرده هر یک
 از نسخه جات سواد یچک را بتوضیح و تفصیل تبدیل تعداد بستگی که بموجب
 بازگشتن شده باشد همان مال را سیاه کرده مال و نقل نموده الی
 یچک مال را بناقل مال واپس میدهد، و تفصیل تبدیل تعداد صورتهای
 بارها که به پشت نسخه یچک درج شده باشد، در کتاب مخصوص اندراج
 نموده نسخه دوم را با ماموریکه بهر حد معین باشد میفرستد، چون همان نسخه
 دوم با مامور برطانوی که بهر حد معین باشد برسد - او آن تفصیل را که
 در آنجا سواد یچک مندرج باشد، در کتاب مخصوص اندراج

اندر ارج نموده نسخه دوم را بمنصبدار خود که بختهاے ریل متعین باشد
خواهد فرستاد ۳ طریق العمل بخط سرحد .

قاعده هفتم

مالیکه باریستن نخواستند ، و نیز مالیکه مطابق قاعده ششم مکرراً
بار بسته شده باشد ، در حالیکه ضرورت معلوم شود بوقت عبور سرحد
بماور برطانیه در سرحد و ماوریکه از طرف دولت افغانستان برای
اینچنین غرض مامور شده باشد ، براسے ملاحظه پیش کرده شود اگر وقت
اینچنین ملاحظه موا میریکه در مکرگانه یا خانه باریستن چپانده شده باشد
صحیح و سالم باشد و بارها مطابق توضیح نقل نمبر اول بچیک و نسخه
سوم باشد ، پس در انصورت مامورین دولتین تصدیق ماکه در
روے نسخه ماسے بچیک چاپ شده باشد امضا خواهند کرد و نقل
نمبر اول بچیک بآلک پس داده خواهد شد ، و نسخه سوم سواد بچیک
بمنصبدار برطانوی که بختهاے ریل متعین باشد فرستاده خواهد شد
منصبدار مذکور نسخه دوم را امضا و تصدیق کرده نسخه مذکور به بخدمت
مدیر مکرکات بندر برطانوی یا (فهر خزانه برطانوی سرحدی) ارسال

خواهد کرد. و نسخه سوم را براساس کاتب سفارتخانه مختار برطانیه
متعین کابل، یا کدام مامور رسی که سفارت موصوفه معین کند
اربعال خواهد نمود.

قاعده هشتم

خرینه دارخانه مطلوبه سرحدی، قبل از مسترد نمودن محصول
سوادا صلی بیجک را که صاحب مال پیش نموده است همراه سواد دوم
بیجک مذکور که از مامور سرحدی گمرکات برطانیه باورسیده مقابل
میکند، بعد از تادیه محصول، خزانه دار مذکور نسخه بیجک اصلی را نزد
خود نگه میدارد، و نسخه دوم را بعد از برگردان روانه میکند، و اندراج میکند
که ادائیگی کرده شد.

